

kormány a tudományos tevékenységre szánt ráfordítások 2%-át fordítja.

Nyilvánvaló, hogy az országos információs rendszer jövője nagy mértékben függ a nemzetközi információs rendszerekkel való együttműködéstől. Ezért Jugoszlávia tevékenyen kíván részt venni – elsősorban – az UNESCO által támogatott rendszerek munkájában.

/Unesco Bulletin for Libraries, 29. k. 6. sz. 1975. p. 329–330./

(Dezső Zsigmondné)

TÁJÉKOZTATÁSI MUNKA ÁLTALÁBAN

Egy VINITI-felmérés tanulságai

A VINITI-hez 1972 folyamán 522 349 másolatrendelés érkezett, ebből 510 300 vonatkozott folyóiratcikkre. Mivel az intézmény célja az ország szakemberei információs igényeinek minél tökéletesebb kielégítése, időnként olyan *felméréseket végeznek*, amelyek feltárják a tájékoztatás bonyolult folyamatainak különféle jelenségeit.

Egy ilyen felmérés – a fenti halmazból 20 ezret kiválasztva – elsőként azt vette szemügyre, hogy a *Referativnij Zurnal (RZS)* különféle sorozataiban referált cikkek és másolatrendelések tematikai megoszlásának arányai mennyire hasonlítanak egymáshoz. Az eredmény megnyugtató: a referátumok és a rendelések tematikai megoszlásának arányai között kicsi az eltérés, s ez a RZs különféle sorozatainak társadalmi indokoltságát tanúsítja.

Ezt követően a felmérés a *másolatrendelések tartalma szerint differenciálódott*. A következők a kohászati irodalom másolatai iránti igények jellegzetességeit és tanulságait ismertetik:

a rendelések 29,6%-a vonatkozott orosz nyelvű forrásra, 37%-a angol, 18%-a német, 3,0%-a francia, 6,3%-a japán és 5,9%-a egyéb nyelvű forrásra, ami a *nyelvi korlátok fokozatos megszűnéséről tanúskodik*;

a rendelések javarésze az *utóbbi öt évben megjelent* dokumentumok között meglehetősen arányosan oszlott el, amiből az a következtetés vonható le, hogy a VINITI mikroképállománya aktív részének is legalább ilyen időméltségben kell a forrásokat tartalmaznia;

a legtöbb rendelés egyéni (20,3%) és felsőoktatási (35,2%) igénylőtől érkezett, az akadémiai intézetektől alig (3,7%), tanúságul annak, hogy *hol vannak az információellátásban gyenge és erős láncszemek*;

a rendelésekben az interdiszciplináris tematika dominált (30,1%), amiből főként a *kutatások jellegére* vonhatók le következtetések;

a rendelések az ágazati információs intézetek (Csermetinformáció, Cvetmetinformáció) szűrőjén keresztül érkeztek a VINITI-be, s ez a szűrő csupán a rendelések 6,5%-át engedte át, ami a *tájékoztatás országos szervezeti felépítésének helyes voltára utal*.

/Naucsno–Tehncicseszkaja Informacija, 1. sor. 7. sz. 1975. p. 28–32./

(Futala Tibor)

* * *

Tudományos és műszaki konferenciák anyagainak jelentősége a tájékoztatásban*

Egy szovjet kísérlet – a lézerek témakörében megrendezett amerikai konferenciák anyagait alapul véve – azt kívánta felderíteni, hogy a tudományos-műszaki konferenciák anyagai milyen szerepet töltenek be a szakmai tájékoztatásban. A következőket állapították meg:

1. A konferenciák anyagainak eloszlása pontosabban és operatívebben tükrözi a tudományos ismeretek struktúráját, mint a cikkek eloszlása a folyóiratokban, s ez arról tanúskodik, hogy a tudomány fejlődésére vonatkozó kutatásokban ezek az anyagok különösen értékesek.

2. A konferenciák anyagainak információs jelentősége megelőzi a szabadalmi dokumentációét, a rövid közleményekét, az előadásokról készült referátumokét, és csak alig marad el a folyóiratcikkek jelentőségétől.

3. A konferenciák prepintjei gyorsabban jelennek meg, azaz kisebb az átfutási idejük, mint a folyóiratcikkeknek.

4. A fentiek ellenére a konferenciák anyagait kevésbé használják, mint más dokumentumokat. Ennek több oka van. Közülük a legfontosabbak: nehezen hozzáférhetők, szabálytalanul jelennek meg, ennek következtében referáltságuk is esetleges.

5. E nem kívánatos helyzeten úgy lehetne segíteni, ha a megrendező és a megrendezett konferenciákról szóló tájékoztatást megjavítanák, illetve ha a konferenciák anyagainak teljes közlését a folyóiratok vállalják el.

/Naucsno–Tehncicseszkaja Informacija, 1. sor. 9. sz. 1975. p. 3–8./

(Futala Tibor)

* Hasonló témáról közzeltünk referátumot az *Annals of Library Science and Documentation*, 1974. 3. számából a TMT. 1975. 12. számában (p. 925–930.)